

MF DNES

Stát manažery nehlídal

Jméno bývalého studentského vůdce Jana Bubeníka se objeví pokaždé, když na Kubě zatknou české občany. V roce 2001 totiž strávil tři týdny ve vězení s politikem Ivanem Pilipem, když jeli za disidenty. A objevuje se i tehdy, když je řeč o manažerech. Jan Bubeník je totiž lovec hlav, headhunter, který shání pro soukromé firmy manažery. Kritizuje, jak špatně tuhle činnost dělá stát, a moc nechce věřit, že se výběr manažerů pro státní a polostátní podniky zlepšil. A že způsob i výše jejich odměňování budou transparentní a veřejné. „Stát selhal jako vlastník, který má v dozorčích radách své zástupce, aby podobné excesy hlídali,“ říká Bubeník.

Komise ministra financí Eduarda Janoty má vymyslet nový systém odměňování stát-

ních manažerů. Co tomu nápadu říkáte?

Definovat principy odměňování ve státních a polostátních firmách je chvaly-hodné. Je normální, když se snižují platy těm, kteří vedou firmy tak, že vytvářejí ztrátu nebo nedosahují jiných domluvených parametrů. Musíte se na to koukat individuálně, jakou funkci má firma plnit, jaké zadání management dostává a jestli je schopen jej naplnit nebo ne. Pochopitelně je důležité odstranit excesy, které se v některých státem kontrolovaných firmách objevovaly.

Jak může stát odlišit odměňování v různých firmách – jak

LOVEC HLAV

Jan Bubeník tvrdí, že platy státních manažerů by měly být veřejné

třeba odlišit ČEZ, Poštu nebo Lesy?

Klíčové je mít vůbec zadání, co jako stát – majitel – od managementu té které firmy chce. A to je různé: maximální zisk, příprava na privatizaci nebo služba občanům. Strategická společnost, jako třeba Správa státních hmotných rezerv, má jiné cíle než vytvářet maximální zisk. U ČSA, které normálně konkurují komerčním firmám, není důvod nemít komerční cíle. Pak by tam ti lidé měli mít na tyto cíle návazné odpovídající platy i odměny.

A není zhůvěřilost, že o nich rozhodují manažerů?

Ale vždyť to je chyba státu! Má tam majoritu, měl a má tam své zástupce v dozorčích radách. A ti to dopustili. Managementu stát často schválil to, co jim sám předložil. Stát především musí do dozorčích rad jmenovat kompetentní lidi, kteří mají nějakou relevantní zkušenost. Pokud to neumí, ať si raději najme firmu, která takové zkušenosti má, případně umí i nastavit obvyklá pravidla odměňování. Ty věci můžou být docela jednoduché, když chtějí být.

Takže stát teď jen zachraňuje, co sám pokazil?

Pochopitelně. Stát na to měl vliv vždy. Jenže do dozorčích rad v mnoha případech posílá lidi bez zkušeností, často zasloužilé straníky nebo komunální politiky. Netuším, jaká je jejich přidaná hodnota.

Jan Komárek

Správa železniční dopravní cesty

Obří investice do železničních koridorů

Základní plat:
225 000 korun

Odměny: předloni roční odměna 700 000 Kč, může být 1,2 milionu podle výsledků

Zasloužím si takový plat? „Nemám srovnání jiných organizací s naší. Ale řídím firmu, která má 10 000 zaměstnanců, majetek ve stovkách miliard, zodpovědnost za bezpečnost na zhruba 9 500 kilometrech trati.“

Miroslav Dvořák

Letiště Praha

Zisková firma kvůli monopolu

Základní plat:
220 000 korun

Odměny: nezveřejnil, jen příspěvek 660 korun měsíčně na životní pojištění

Zasloužím si takový plat? „Je na úrovni mzdy vrcholového vedení jiných podniků se státní účastí. Případné průběžné odměny jsou vázány na dosažené výsledky, jsou adekvátní vůči základní mzdě, a nijak tedy nevybočují z běžných standardů.“

Jaroslav Pantůček

MERO

Zisková firma

Základní plat:
200 000 korun

Odměny: nezveřejnil

Zasloužím si takový plat? „Je zcela v souladu v porovnání s platy šéfů v obdobných společnostech v Česku a v Evropě a nijak nevybočuje z obvyklých standardů. Myslím, že není žádný důvod měnit zavedený a standardní systém odměňování, který je postaven na ekonomické výkonnosti.“

František Dohnal

Nejvyšší kontrolní úřad

Odhaluje špatné hospodaření státu, sám utráčí

Základní plat:
163 000 korun

Odměny: jako bonus si nechal proplácet nájem 76 tisíc měsíčně

Zasloužím si takový plat? „Vyšší mého platu určuje zákon a je stanovena v relaci s ostatními ústavními činiteli. Pokud vím, v ostatních evropských zemích je tomu podobně.“

Jan Slanec

Povodí Vltavy

Zisky a velké investice

Základní plat:
130 000 korun

Odměny: nezveřejnil

Zasloužím si takový plat? „Jde o manažerskou smlouvu vypracovanou přesně podle pokynů ministerstva zemědělství. Každý rok ministerstvo stanoví prioritní úkoly pro daný rok s termínem plnění. Po skončení roku vyhodnotí míru splnění a poté může přiznat pohyblivou složku mzdy.“

Petr Štěpánek

Státní fond životního prostředí

Rozděluje dotace na projekty zlepšující životní prostředí

Základní plat:
72 000 korun

Odměny: loni celkem roční 736 000 korun

Zasloužím si takový plat? „Jsem statutární zástupce organizace s 400 zaměstnanci a ročním obrátem v řádu desítek miliard. Přijal-li jsem při jmenování svůj platový výměr, nepovažuji za vhodné ho komentovat či porovnávat. V nestátním sektoru jsem již měl příjem vyšší.“

Tak si dělali, co chtěli

Členství v politické straně.

Asi, nebyl jsem u toho... Z toho, co se teď dozvídáme, je zřejmé, že management často chytře vytvořil nějaké odměny i pro členy dozorčích rad, čímž je jako by „zainteresoval“, aby mu pak schválili manažerské bonusy. To je samozřejmě konflikt zájmů – ti lidé to věděli.

Konkrétně – je normální, aby manažerů zrátečných ČSA odešli se zlatým padákem?

Pochopitelně, že ne. To je proti zdravému rozumu i dobrým mrávům. Asi je důvod, proč se nikdo nechce přiznat k tomu, že takový motivační program schválil. Asi je důvod, proč s tím všichni mají problém a neřeší se to otevřeně. Proč je motivační program tajný, proč byl jen přílohou něčeho, proč tam nikdo není podepsaný. To si pak člověk říká, že tam něco smrdí.

Vy víte, co v ČSA smrdí?

V tomhle případě dozorčí rada ČSA neudělala svou práci dobře. Prostě špatně dozorovala. Stát by z toho měl proti jejím členům vyvodit nějaké důsledky. Jaké, to je otázka pro právníky. Vždyť oni přijali v dozorčí radě odpovědnost, brali za ni odměnu, takže neměli připustit nevýhodný scénář pro firmu, potažmo pro stát.

A co půlmilionové platy v Českých drahách?

To je jiný příběh... Neříkám lepší, říkám jiný, protože tady si manažerů sami odpustili bonusy a snížili platy o patnáct procent. Je to lepší případ než ČSA. Ale to už řešíme důsledky, ne příčiny. Ta otázka má znít jinak. Jak a proč jsou do státních firem vybírání špičkoví manažerů. Proč vůbec byl do čela drah vybrán člověk, který neměl s dopravou nic společného.

Proč on byl tím nejhodnějším a jaké bylo zadání? Tudiž ani není jasné, jaké má ředitel plnit zadání, kvůli němuž ho vybrali, a podle jakých kritérií ho tedy hodnotit.

Hlídači nehlídali

Stát do dozorčích rad svých firem v mnoha případech posílá lidi bez zkušeností, často zasloužilé straníky nebo komunální politiky

Mají být platy státních manažerů veřejné?

Ano. Oni spravují veřejný majetek, nestydí se říct si o ty peníze, takže si je musí umět obhájit. Daňoví poplatníci jsou vlastně akcionáři státních firem. Podle mě to má být jednoznačně věc veřejná, aby mohla být veřejná i kontrola.

Vybírali jste někdy manažera pro státní podnik?

Jednou, asi před pěti lety. Máme s tím obecně velmi špatnou zkušenost, protože nám dopředu říkali, koho bychom měli vybrat. Říkám tomu „holandská aukce na profesionální integritu“. Odmítli jsme rovnou se slovy „to nás nepotřebujete“. Ještě asi dvakrát se mi někdo pokusil navrhnout, jestli bych takový výběr „nepřikryl“, ale striktně jsem to odmítl.

Věříte, že se podaří výběr manažerů a jejich odměňování změnit?

Nevím. Zatím se mi alespoň jako člověku stojícímu venku zdá, že lze jen velmi těžko rozptýlit dojem, že do státních a polostátních firem jsou nominováni lidé, kteří pak podle pokynů politiků mají dávat zakázky spřáteleným firmám.

Dana Drábová
Státní úřad
pro jadernou
bezpečnost

Dohlíží nad jadernými elektrárnami

Základní plat:
86 000 korun

Odměny: nezveřejnila, přiznává je premiér

Zasloužím si takový plat? „Plat považuji za adekvátní. Pokud by plat už neodpovídal odpovědnosti a nárokům vykonávané práce nebo přestal být srovnatelný v rámci srovnatelných pozic ve státní správě, zvažovala bych, zda mě stát opravdu potřebuje.“

Alexandra Rudysarová
CzechInvest

Láka do země investory

Základní plat:
56 450 korun

Odměny: loňská roční odměna 120 000 korun

Zasloužím si takový plat? „Platy v CzechInvestu se řídí tabulkami, které vyplývají z usnesení vlády a zákoníku práce. Odměny určuje řídicí orgán, tedy ministerstvo průmyslu a obchodu.“

Jiří Boček
Budějovický Budvar

Ziskový, úspěšný a exportně zaměřený pivovar bez dluhů

Základní plat: ???
Odhad **250 000 korun**

Z výroční správy vyplývá, že předloni si čtveřice manažerů dohromady vydělala skoro 12 milionů za rok, na jednoho tak případá příjem zhruba 3 miliony ročně.

Proč plat odmítá zveřejnit? „Vzhledem ke skutečnosti, že platové podmínky jsou bilaterální dohodou, nesdělujeme tyto parametry a rovněž prostřednictvím médií nediskutujeme o porovnatelnosti své mzdy s konkurencí doma či v zahraničí.“

INZERCE

ALEXANDRIA

14 šťastných dnů

bez palivových příplatků

Od 18. ledna u nás nezaplatíte ani korunu za palivový příplatek. Zaplatíme ho za vás!

Akce trvá do 31. 1. 2010 a platí pouze z katalogových cen!

Více na www.alexandria.cz

PRAHA, tel.: 221 592 592
BRNO, tel.: 542 424 000
OSTRAVA, tel.: 596 127 346
MLADÁ BOLESLAV, tel.: 326 997 676
MOST, tel.: 476 101 394
KARLOVY VARY, tel.: 352 202 015
LIBEREC, tel.: 485 101 670

HRADEC KRÁLOVÉ, tel.: 491 202 063
PARDUBICE, tel.: 466 415 506
JIHLAVA, tel.: 567 214 238
OLOMOUČ, tel.: 585 242 879
OPAVA, tel.: 553 770 202
HAVÍROV, tel.: 596 810 597

www.alexandria.cz